

V Bruseli 14. 12. 2015
COM(2015) 646 final

2015/0296 (CNS)

Návrh

SMERNICA RADY,

**ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty,
pokiaľ ide o trvanie povinnosti uplatňovať minimálnu štandardnú sadzbu**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. SÚVISLOSTI NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V článku 97 smernice 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty¹ (ďalej len „smernica o DPH“) sa stanovuje, že od 1. januára 2011 do 31. decembra 2015 nesmie byť štandardná sadzba nižšia ako 15 %.

Toto ustanovenie je založené na článku 93 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (Zmluva o ES). S účinnosťou od 1. decembra 2009 je článok 93 Zmluvy o ES nahradený článkom 113 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). V článku 113 ZFEÚ sa stanovuje, že Rada jednomyseľne v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom po porade s Európskym parlamentom a Hospodárskym a sociálnym výborom prijme pravidlá na zosúladovanie právnych predpisov týkajúcich sa dane z obratu, a to do tej miery, do akej je takéto zosúladenie potrebné, aby sa zabezpečilo vytvorenie a fungovanie vnútorného trhu a zabránilo narušovaniu hospodárskej súťaže.

Vzhľadom na vytvorenie vnútorného trhu 1. januára 1993 Komisia predložila návrhy na zavedenie konečného režimu harmonizácie daní.

Keď sa však ukázalo, že nebude možné prijať návrhy Komisie pred 1. januárom 1993, Rada sa rozhodla prijať prechodný systém. So zreteľom na sadzby DPH prijala smernicu 92/77/EHS².

V uvedenej smernici sa zaviedol systém minimálnych sadzieb. Stanovilo sa v nej, že od 1. januára 1993 do 31. decembra 1996 nesmie byť štandardná sadzba v žiadnom členskom štáte nižšia ako 15 %. Toto ustanovenie bolo päťkrát predĺžené a je platné do 31. decembra 2015.

Nedávnymi zmenami smernice o DPH³ sa zaviedlo zdaňovanie na mieste určenia, keďže sa tým obmedzujú možnosti cezhraničných transakcií vykonaných s cieľom využiť nižšie sadzby DPH, čo môže viesť k narušeniu hospodárskej súťaže. V oblasti nepriamych daní je však pri spotrebnej dani, ako aj pri DPH bežnou praxou stanoviť minimálne sadzby, a to najmä vzhľadom na skutočnosť, že na cezhraničné nakupovanie a predaj na diaľku sa pod určitou hranicou stále uplatňuje DPH v mieste pôvodu namiesto DPH v mieste určenia. Minimálna štandardná sadzba platná vo všetkých členských štátoch – ako je to v súčasnosti – preto poskytuje vhodnú záruku riadneho fungovania vnútorného trhu.

Berúc do úvahy, že všetky členské štáty v súčasnosti vyberajú štandardnú sadzbu nad 15 %, súčasná úprava minimálnej štandardnej sadzby vo výške 15 % zabezpečuje členským štátom aj manévrovací priestor, keďže umožňuje daňové reformy na účely zníženia štandardnej sadzby rozšírením vymeriavacieho základu DPH a obmedzením využívania znížených sadzieb.

Komisia prijala 6. decembra 2011 oznámenie o budúcnosti DPH⁴, v ktorom navrhla, aby sa zrušila zásada krajiny pôvodu, a opísala viacero spôsobov na dosiahnutie zdaňovania na mieste určenia. V roku 2016 uverejní Komisia akčný plán na jednoduchý, efektívny a definitívny systém dane z pridanej hodnoty, ktorý bude prispôbený jednotnému trhu a odolný voči podvodom. V akčnom pláne sa stanovujú smery budúcej práce v nadväznosti na

¹ Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

² Ú. v. ES L 316, 19.10.1992, s. 1.

³ Smernica Rady 2008/8/ES z 12. februára 2008, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o miesto poskytovania služieb (Ú. v. EÚ L 44, 20.2.2008, s. 11).

⁴ COM (2011) 851.

úspechy dosiahnuté od oznámenia v roku 2011. Predovšetkým sa v ňom stanovujú hlavné črty konečného režimu DPH pre obchod v rámci EÚ, ktoré chce Komisia navrhnúť, a reformy, ktoré plánuje s cieľom prispôsobiť existujúce pravidlá v oblasti sadzieb DPH konečnému režimu, ktorý sa vyznačuje zásadou miesta určenia. Toto preskúmanie pravidiel týkajúcich sa sadzieb DPH bude zamerané na dve kľúčové otázky: či možno členským štátom udeliť väčšiu autonómiu pri stanovovaní sadzieb („väčšia flexibilita“) a ako riešiť dočasné odchýlky umožňujúce výnimky, nulové sadzby a výrazne znížené sadzby, ktoré by sa mali po zavedení konečného režimu DPH prehodnotiť.

Za týchto okolností a do prijatia rozhodnutí o finálnej podobe konečného režimu sa zdá vhodné zachovať zásadu minimálnej štandardnej sadzby DPH vo výške 15 % a navrhnúť, aby sa platnosť súčasných úprav predĺžila o [dva roky do 31. decembra 2017]. Tento časový rámec zabezpečuje zainteresovaným stranám potrebnú právnu istotu a mal by umožniť komplexnejšiu diskusiu o sadzbách DPH v súvislosti s pripravovaným akčným plánom v oblasti DPH.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v danej oblasti politiky**

Návrh predĺžiť existujúce ustanovenie (článok 97 smernice o DPH) je v súlade so súčasnými právnymi predpismi.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Neuplatňuje sa.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Smernicou sa mení smernica o DPH. Právnym základom je článok 113 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

- **Subsidiarita (v prípade iných ako výlučných právomocí)**

Zásada subsidiarity sa uplatňuje, pretože návrh nepatrí do výhradnej právomoci Európskej únie. Ciele návrhu nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov z týchto dôvodov:

Európska únia už stanovila harmonizované ustanovenia o uplatňovaní sadzieb DPH, a to v smernici o DPH. Tieto ustanovenia sa môžu zmeniť alebo predĺžiť iba aktom Európskej únie a právne predpisy členských štátov sa nemôžu odchýliť od harmonizovaných pravidiel.

Preto možno ciele návrhu dosiahnuť len opatrením na úrovni Európskej únie, ktoré ako jediné zabezpečí rovnaké zaobchádzanie s občanmi v Európskej únii. Návrh je preto v súlade so zásadou subsidiarity.

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality z týchto dôvodov:

Týmto návrhom sa zachová súčasná situácia, v ktorej členské štáty uplatňujú štandardnú sadzbu DPH vo výške minimálne 15 %.

Vzhľadom na skutočnosť, že týmto návrhom sa len predlžuje obdobie uplatňovania existujúceho ustanovenia, opatrenie je primerané sledovanému cieľu. Návrh nezahŕňa žiadne finančné náklady pre Európsku úniu a podnikom ani spotrebiteľom sa ním neukladá žiadne nové finančné bremeno.

- **Výber nástrojov**

Navrhovaným nástrojom je smernica. Žiadny iný prostriedok by nebol primeraný, pretože týmto návrhom sa pozmeňujú ustanovenia o sadzbe DPH, ktoré sú v smernici už stanovené.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Súčasná minimálna štandardná sadzba DPH bola predĺžená päťkrát. Týmto šiestym predĺžením sa zachováva súčasná uspokojivá situácia a poskytuje sa ním zainteresovaným stranám právna istota, pričom umožňuje, aby konečný režim DPH pre obchod v rámci EÚ nadobudol účinnosť na základe preskúmaného súboru pravidiel pre štandardné a znížené sadzby DPH.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Vzhľadom na to, že návrhom sa len predlžuje súčasná situácia na obmedzený čas, že Komisii neboli oznámené žiadne konkrétne sťažnosti ani žiadosti týkajúce sa pravidiel uplatňovania štandardnej sadzby DPH a že v súvislosti s akčným plánom v oblasti DPH sa plánuje širšie vyhodnotenie systému sadzieb, nie je v tomto čase potrebná konzultácia so zainteresovanými stranami.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Vzhľadom na to, že Komisia nezaznamenala v súvislosti s pravidlami uplatňovania štandardnej sadzby DPH žiadne konkrétne sťažnosti, neboli potrebné konzultácie ani externá expertíza.

- **Posúdenie vplyvu**

Jediným cieľom opatrenia je predĺžiť dočasné ustanovenie, pokiaľ ide o dĺžku obdobia, počas ktorého sa má uplatňovať súčasná minimálna štandardná sadzba DPH. Takýmto predĺžením sa jednoducho zachová súčasný stav štandardnej sadzby DPH.

V žiadnom prípade by sa od navrhovaného opatrenia nemali očakávať žiadne hospodárske, sociálne, regionálne ani environmentálne vplyvy, a to vzhľadom na to, že v porovnaní so *status quo* nie sú potrebné žiadne zmeny.

- **Vhodnosť právnych predpisov a ich zjednodušenie**

Návrh nesúvisí s Programom regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT) a nezahŕňa žiadne regulačné zaťaženie.

- **Základné práva**

Neuplatňuje sa.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet Európskej únie.

5. OSTATNÉ PRVKY

- **Plány vykonávania a monitorovanie, hodnotenie a predkladanie správ**

Vzhľadom na to, že Komisia preskúma všetky pravidlá v oblasti sadzieb DPH v roku 2016, nie je potrebné osobitne hodnotiť predĺženie platnosti minimálnej štandardnej sadzby.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Všetky členské štáty v súčasnosti dodržiavajú minimálnu sadzbu DPH vo výške 15 %. Nie sú potrebné vysvetľujúce dokumenty o transpozícii.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Článok 1

V článku 1 sa navrhuje, aby súčasná minimálna štandardná sadzba DPH v členských štátoch, ktorá je stanovená na 15 %, bola predĺžená na obdobie od 1. januára 2016 do 31. decembra 2017.

Článok 2

V článku 2 sa stanovuje transpozícia smernice.

Článok 3

V článku 3 sa stanovuje nadobudnutie účinnosti smernice.

Návrh

SMERNICA RADY,

ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o trvanie povinnosti uplatňovať minimálnu štandardnú sadzbu

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä jej článok 113,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu⁵,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁶,

konajúc v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) V článku 97 smernice Rady 2006/112/ES⁷ sa stanovuje, že od 1. januára 2011 do 31. decembra 2015 nesmie byť štandardná sadzba nižšia ako 15 %.
- (2) Štandardná sadzba dane z pridanej hodnoty (DPH), ktorá je v súčasnosti platná v členských štátoch, spolu s mechanizmom prechodného systému zabezpečuje prijateľné fungovanie tohto systému. Vďaka novým pravidlám o mieste poskytovania služieb, ktoré zvyhodňujú zdaňovanie na mieste spotreby, sa ďalej obmedzili možnosti využívať rozdiely v sadzbách DPH prostredníctvom premiestňovania a znížili potenciálne narušenia hospodárskej súťaže.
- (3) S cieľom zabrániť tomu, aby narastajúce rozpätie štandardných sadzieb DPH uplatňovaných členskými štátmi malo za následok štrukturálne nevyváženosti v Európskej únii a narušenia hospodárskej súťaže v určitých sektoroch činností, je v oblasti nepriameho zdaňovania bežnou praxou stanoviť minimálne sadzby. Ešte je to potrebné urobiť v prípade DPH.
- (4) Bolo by predčasné stanoviť stálu výšku štandardnej sadzby alebo zvažovať zmenu výšky minimálnej sadzby pred tým, ako dôjde ku konečnej úprave konečného režimu DPH pre obchod v rámci Únie.
- (5) Z tohto dôvodu je vhodné zachovať súčasnú minimálnu štandardnú sadzbu vo výške 15 % na ďalšie obdobie, ktoré bude dostatočne dlhé na to, aby sa zabezpečila právna istota a zároveň umožnilo ďalšie preskúmanie.

⁵ Ú. v. EÚ C , , p. .

⁶ Ú. v. EÚ C , , p. .

⁷ Smernica Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1).

(6) Nevylučuje sa tým ďalšia revízia právnych predpisov o DPH pred 31. decembrom 2017 s cieľom zamerať sa na záverečnú úpravu konečného režimu DPH pre obchod v rámci Únie.

(7) Smernica 2006/112/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Článok 97 smernice 2006/112/ES sa nahrádza takto:

„Článok 97

Od 1. januára 2016 do 31. decembra 2017 nesmie byť štandardná sadzba nižšia ako 15 %.“

Článok 2

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 1. januára 2016. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*